

Schéner Mihály Meseháza Békéscsabán

1988-ban nyílt meg Békéscsabán, a Békési út 17. szám alatt, két paraszt-barokk műemléképületben a Schéner Mihály által megálmodott Meseház. A művész felajánlotta plasztikáit és képeit, valamint plasztikai kivitelezésre szánt rajzait, terveit. Kisebbségre nagyobb összegekkel támogatta a Meseház létrejöttét a Soros Alapítvány, a Hírlapkiadó Vállalat és az Eötvös Alapítvány, valamint a békéscsabai Városi Tanács.

A csabai ikerházak

Ez az élő múzeumnak is elfogadható meseház *egyedülálló*. Itt minden van: színes, burjánzóan gazdag, népi ihletésű faragott bútorok, faliképek, festett fafigurák és buján nyíló virágok, bábok (textilből). A szépséges kiállítássá és csillogó mesebarlanggá varázsolt ikerházakat a gyerekek hamar *birtokukba* vették, szeretik és felszabadultan jól érzik magukat a sosemvolt tündérorszámban, mese-szobákban trónszékekkel, búboskemencével...

A békéscsabai színház adta elő Csukás István „*Gyalogsillag*” című meséjét, amelynek figurái kifaragva itt élnek tovább különös életüket. Színesre festett fából elevenednek meg itt Ágh István viráglányokról írt versének alakjai is.

A másik házacskában, amelyet füves, szobros, kukoricagórés, a gyermeki fantáziát tovább nyitogató kert választ el innen, folyik az agyagozás, bábozás, csuhézés, a pedagógiai kísérleti foglalkozás. Az udvaron, a kukoricagóré hosszanti, nyitott oldalából és az eléje épített színpadból *szabadtéri színházzá alakulhat* a térség. Itt lehetőség van költők, írók e helyre szánt darbjait bemutatni, kaput nyitva ezzel is a társzművészeteknek.

Legfőképpen azonban Schéner Mihály festészetéből *szélesebb válogatásnak* kellene itt helyet szorítani, hogy a látogatók minél teljesebben ismerjék meg e nagy alkotót. Mert személyében egy nagy művész él közöttünk, akinek minden munkáját és megnyilvánulását ámulva és elragadtatással vehetjük tudomásul. Varázsló, aki szívének és lelkének minden rezdülésével, igazat szóló és igazságot osztó szigorúsággal, kifogyhatatlanul bravúros fantáziával, csillagos káprázatú tehetséggel sziporkázza festményeit, rajzait, fém- és faplasztikáit, kerámiáit, mézeskalácsformáit, textil-kompozícióit, játékaikat, szóvirágait és írásait. Mondandója az Ó-Testamentum prófétáiban, az Új-Szövetség csodás történeteiben, a betlehemi szépséges mesében, első magyar királyunk, Szent István alakjában, a középkor misztériumjátékaiban, a velen-

cei karneválok fenyegető-borzongató maszkabálos figuráiban, a falusi népszokások, búcsúk, vásárok színes garabonciásaiban, groteszk komédiáiban ölt testet.

Jelmez- és díszlettervezőként is egyéni hangon szólal meg, mint ahogy – eddig ugyan nem térképezték még fel – szótárát is sajátos, *schéneri szótár*nak nevezhetjük csak: „szirittyek”, „sunnykók”, „lapatyok”, „lötykök”, „szátyárok”, „félregombolt-szajúak”, „zibi-zaba”, „tök-sik”, „pikuli”, „csörgöm-börgő”, „mikkés makkos”, „kukula” és a többiek – mind jellemző nevei, megnevezései figuráinak.

A szülőfalu, a Békéscsabához közeli *Medgyesegyháza*, ahol 1923. január 9-én született, mindig is éltető erejével áll Schéner Mihály mellett. Tervezték is megvenni szülőházát, művei bemutatásának helyéül, de ez még nagyon messze van a megvalósulástól. Pedig ott van még a kis falusi virágoskert is, ahol a későbbi művész első tanítómestere, édesanyja beléoltogatta a szépség szeretetét.

A művész 1991-ben *meseházi alapítványt* hívott életre, amely a helyi és a távoli világokban is a felnövekvő nemzedék vizuális kultúrájának fejlesztését, kreatív személyiségek kialakítását szorgalmazza. Célja a társzművészetekkel a szoros kapcsolattartás, költők, írók ösztönzése új művek írására, amelyeket Békéscsabán és Medgyesegyházán adnának elő. Az alapítvány pénzt éveken át tartó, szívós munkával szedte össze Schéner Mihály. Kilincselte a jó és nemes cél érdekében – ő, aki a maga részére soha, egyetlen fillért sem kért senkitől –, de hitt tervei jelentőségében és e hit nyitogatta a kapukat, ahonnan támogatást remélt. Így jutott hol kisebb, hol nagyobb pénzadományokhoz – az általa felajánlottakon kívül – az alapítvány, a meseház gyarapítására, a gyermekkultúra segítésére.

Kratochwill Mimi